

16.9.2002

2223/4/01

Ratkaisija: Apulaisoikeusasiamies Petri Jääskeläinen

Esittelijä: Esittelijä Ulla-Maija Lindström

HALLINTO-OIKEUDEN PERIMÄSTÄ OIKEUDENKÄYNTIMAKSUSTA TIEDOTTAMINEN

1

KANTELU

Lehtori A kertoo eduskunnan oikeusasiamiehelle osoittamassaan kantelukirjoituksessa, että hän oli hakenut muutosta --- kuntayhtymävaltuuston päätökseen --- hallinto-oikeudelta. Hallinto-oikeus hylkäsi A:n valituksen ja peri päätöksestään 400 markan suuruisen oikeudenkäyntimaksun. Kuntayhtymävaltuuston päätökseen liitetystä valitusosoituksesta ei ilmennyt, että hallinto-oikeus perii valitukseenantamastaan päätöksestä oikeudenkäyntimaksun. Hallinto-oikeuden määräämä oikeudenkäyntimaksu tuli tämän vuoksi A:lle yllätyksenä. Kuitenkin hallinto-oikeuden päätökseen oli oheistettu liite, jossa oli selvitetty korkeimman hallinto-oikeuden päätöksestä perittävää oikeudenkäyntimaksua. A katsoi, että myös hallinto-oikeuden perimästä maksusta olisi tullut antaa tietoa valittajalle ennen valituksen tekemistä.

2

SELVITYS

A:n kirjoituksen johdosta on hankittu oikeusministeriön lausunto. ---

3

RATKAISU

3.1

Oikeusohjeet ja kannanotto

Tuomioistuinten ja eräiden oikeushallintoviranomaisten suoritteista perittävistä maksuista annetun lain 1 §:n mukaan tuomioistuimen, haastemiehen sekä kihlakunnansyyttäjän ja maakunnansyyttäjän suoritteista peritään maksuja valtiolle sen mukaan kuin tässä laissa säädetään. Lain 3 §:n mukaan hallinto-oikeudessa muutoksenhakuasian tai muun lainkäyttöasian käsittelystä peritään oikeudenkäyntimaksua 65 euroa. Maksuttomista suoritteista säädetään lain 6 §:ssä. Pykälän 4 kohdan mukaan käsittelymaksuja ei peritä korkeimmassa hallinto-oikeudessa ja hallinto-oikeudessa sosiaaliasioita, julkisoikeudellista palvelussuhdetta tai vaaleja koskevissa asioissa eikä hallinto-oikeudessa verotusta, kunnallisverosta vapauttamista, valtion avustusta tai julkisia maksuja koskevissa asioissa.

Kuntalain 94 §:n 1 momentin mukaan päätökseen, josta saa tehdä kunnallisvalituksen, on liitettävä valitusosoitus. Lain 100 §:n mukaan kunnallisvalitukseen sovelletaan muutoin, mitä hallintolainkäyttölaisissa säädetään.

Valitusosoituksesta säädetään hallintolainkäyttölain 3 luvussa. Lain 14 §:n 1 momentin mukaan päätökseen, josta saa valittaa on liitettävä valitusosoitus. Pykälän 2 momentin mukaan valitusosi-

tuksessa on mainittava 1) valitusviranomainen; 2) viranomainen, jolle valituskirjelmä on toimitettava; sekä 3) valitusaika ja mistä se lasketaan. Pykälän 3 momentin mukaan valitusosoituksessa on selostettava säännökset valituskirjelmän sisällöstä ja liitteistä sekä valituksen perille toimittamisesta. Pykälän 4 momentin mukaan jos asiassa tarvitaan valituslupa, valitusosoituksessa on myös mainittava siitä sekä valituslupaa koskeva lainkohta ja perusteet, joilla valituslupa voidaan myöntää.

Säännöksillä valitusosoituksesta pyritään varmistamaan, että asianomainen saa riittävät tiedot siitä, miten tulee menetellä valituksen vireillepanossa. Valitusosoituksen sisältöä koskevassa säännöksessä ei edellytetä, että asianomaiselle ilmoitetaan valitusviranomaisen asian käsittelystä perimästä maksusta. Oikeusministeriön lausunnon mukaan kaikki hallinto-oikeudet ilmoittavat kuitenkin ratkaisujensa yhteydessä korkeimman hallinto-oikeuden perimästä oikeudenkäyntimaksusta. Myös oikeusministeriön kotisivuilla osoitteessa www.oikeus.fi selvitetään tuomioistuimien perimiä maksuja ja maksujärjestelmän pääpiirteitä.

Hallintopäätösten yhteydessä ei oikeusministeriön tietojen mukaan useinkaan tiedoteta hallinto-oikeudenperimästä oikeudenkäyntimaksusta. Yhdyn oikeusministeriön käsitykseen, jonka mukaan on tarkoituksenmukaista ja hyvään hallintoon kuuluvaa, että näistä maksuista tiedotettaisiin etukäteen asiakkaille. Luontevaa olisi ilmoittaa asiasta valitusosoituksen yhteydessä.

Koska A:n kirjoituksessa esitetty ongelma on yleisempi, eikä vain --- kuntayhtymävaltuustoa koskeva, olen katsonut aiheelliseksi saattaa käsitykseni hallinto-oikeuden perimästä oikeudenkäyntimaksusta tiedottamisesta Suomen Kuntaliiton tietoon.
